

Scenariusz lekcji do spektaklu: „*Jutro ciąq dalszy*”

Nagranie spektaklu: <https://youtu.be/7GMX-xQvwdA>

Nagranie spektaklu z tłumaczeniem migowym: <https://youtu.be/w81y-9BE7hQ>

Nagranie z audiodeskrypcją: <https://youtu.be/J2rKb5JH8ww>

Autor scenariusza: Dorota Garczarek

Temat zajęć: „*Dlaczego powinniśmy pamiętać o ofiarach Holokaustu?*”

Grupa wiekowa:

uczniowie klas VII-VIII szkoły podstawowej (WOS, godzina wychowawcza, historia).

Czas realizacji: 45minut/1h 30 min

Zagadnienia edukacyjne:

- wprowadzenie do zrozumienia pojęć nietolerancja, nacjonalizm, mniejszości narodowe/etniczne, nazizm, faszyzm, rasizm, prawa obywatelskie,
- czym jest Holokaust i dlaczego do niego doszło,
- kluczowe wydarzenia Holokaustu.

Cel główny: Uczeń rozumie moralny obowiązek pamięci o zbrodniach wojennych.

Cele operacyjne:

1. Uczeń wyjaśnia pojęcia: nietolerancja, nacjonalizm, mniejszości narodowe/etniczne, nazizm, faszyzm, rasizm, prawa obywatelskie.
2. Uczeń wyjaśnia czym jest Holokaust i dlaczego do niego doszło.
3. Uczeń poznaje kluczowe wydarzenia Holokaustu.

Cele kształtujące:

- Uczeń wykazuje empatię i postawy tolerancji wobec odmienności oraz poszanowanie dla innych poglądów.

Cele wychowawcze:

- Uczeń rozumie moralny obowiązek pamięci i niebycia obojętnym na krzywdę.

Formy i metody pracy:

- **Wykład** - nauczyciel przedstawia podstawowe fakty dotyczące Holokaustu i jego ofiar.
- **Dyskusja** - swobodne wypowiedzi uczniów po obejrzeniu spektaklu.

- **Praca w grupach** - uczniowie wyszukują w źródłach wyjaśnienia pojęć podanych na kartach zadań, informacji o Annie Frank, rodzinie Ulmów.
- **Analiza źródeł** - praca z autentycznymi świadectwami pisemnymi, aby lepiej zrozumieć doświadczenia ofiar.
- **Debata** - dlaczego Holocaust był możliwy i jak możemy zapobiec podobnym tragediom w przyszłości?
- **Burza mózgów** - propozycje form oporu, przykłady z życia codziennego na walce o prawa i poglądy.

Materiały dydaktyczne:

- materiały wideo - monodram „Jutro ciąg dalszy”, projektor, komputer (komórka),
- podręczniki WOS, Historia, zeszyty,
- karty zadań,
- książka Anny Frank.

Wprowadzenie do spektaklu

Spektakl powstał na podstawie Pamiętnika Anny Frank. Dziewczynki, której przyszło dorastać w trudnych czasach rozwijającego się nazizmu. Opowiada, o tym jak świat dziecka, jego marzenia, zwyczajne życie, nagle zmienia się z powodu czynników niezależnych. O bezsilności najbliższych, znajomych, rodziny samej zainteresowanej. Mówi o tym jak wydawałoby się odległe polityczne wydarzenia wpływają na losy ludzi. O narastaniu strachu, eskalacji ograniczeń, niezauważalnym przesuwaniu granic, o manipulowaniu całymi narodami.

Tworzyliśmy ten spektakl w czasie pandemii. Izolacja wymogła formę pracy zdalnej. Wprowadzane ograniczenia początkowo prozdrowotne, potem stawały się coraz bardziej absurdalne, coraz mniej zasadne. Ale jakby niezauważalne.

Stworzony został ku przestrodze. Jak łatwo się poddać manipulacji. Jak odpowiednia propaganda język, reklama i strach może wpłynąć na naszą wrażliwość społeczną i kręgosłup moralny.

Informacje o spektaklu:

scenariusz: wybór tekstów Weronika Wojtyniak i Dorota Garczarek, na podstawie książki „Pamiętnik Anny Frank” - Anna Frank,

reżyseria: Weronika Wojtyniak i Dorota Garczarek,

scenografia: Weronika Wojtyniak,

muzyka: gra na fortepianie Weronika Wojtyniak Havana Nagila - izraelska melodia ludowa.

Grupa „BEZ NAZWY” pochodzi z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Owińskach.

Przebieg zajęć

1. Sprawy organizacyjne - 5 minut

Sprawdzenie obecności, podział na 4 grupy, przydział funkcji.

2. Zapisanie tematu i celu lekcji. - 2 minuty

3. **Wstęp:** nauczyciel nawiązuje do nadchodzących obchodów Dnia Pamięci Ofiar Holokaustu. - 3 minuty

Czy wiecie jaki dzień obchodzimy 27 stycznia?

(Odpowiedzi uczniów lub ich brak)

Dnia 27 stycznia obchodzimy Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu. Święto zostało uchwalono dopiero 1 listopada 2005 roku w celu uczczenia pamięci ofiar pochodzenia żydowskiego, pomordowanych w czasie II wojny światowej przez nazistowskie Niemcy. W ten sposób Zgromadzenie Ogólne ONZ odrzuciło nieuznawanie Holokaustu jako wydarzenia historycznego. Datę obchodów wyznaczono na dzień rocznicy wyzwolenia obozu Auschwitz - Birkenau 1945 roku - właśnie 27 stycznia .

4. **Spektakl wideo.** - 18 minut

Wstęp od nauczyciela: Zależy mi żebyście w skupieniu obejrzei teraz monodram zrealizowany przez waszą rówieśniczkę. Nosi tytuł „Jutro ciąg dalszy”. Powstał na podstawie pamiętnika pewnej trzynastolatki.

5. **Swobodne wypowiedzi uczniów** - (jeśli odczuwają taką potrzebę) - 5-7 minut

Co myślicie o tym spektaklu? Czy coś Was uderzyło, przerażyło, zastanowiło?

6. **Praca w grupach.** - 10 minut

Uporządkujmy w takim razie naszą wiedzę. Czas na pracę w grupach. Na kartkach macie zadania. Pamiętajcie, że trzeba opracować odpowiedzi wyznaczyć sprawozdawcę, który przedstawi wyniki pracy waszej grupy. (**Załącznik nr 1**)

Poniżej znajdują się główne zagadnienia dla grupy oraz przydatne linki, gdzie można znaleźć potrzebne informacje.

Grupa 1.

Odszukajcie informacje o Annie Frank - autorce pamiętnika.

Grupa 2.

Wyjaśnijcie pojęcia Holokaust . (zadania dla grup do wydruku - **Załącznik nr 1**)

https://www.google.com/search?q=holokaust&oq=holokaust&gs_lcrp=EgZjaHJvb-WUyDggAEEUYJxg5GIAEGloFMgwiARAAGEMYgAQYigUyDAGCEAAAYChixAxiABDI-HCAMQABiABDIHCAQQABiABDIHCAUQABiABDIHCAYQABiABDIHCACQABiABDIJCA-gQABgKGIAMgclCRAAGIAE0gEJNTcxNmowajE1qAllsAIB8QW7W-WiSRJKXg&sourceid=chrome&ie=UTF-8

https://www.deutschland.de/pl/topic/polityka/jak-niemcy-upamietniaja-ofiary-holokaustu#:~:text=Wyja%C5%9Bnione%20w%20prosty%20spos%C3%B3b:%20Holokaust%20*%20Co,%C5%9Bwiatow%C4%85%20termin%20ten%20by%C5%82%20u%C5%BCywany%20do%20opisania

Grupa 3.

Przedstawcie w jaki sposób eskalowało ograniczanie praw Żydom.

<https://muzeumulmow.pl/pl/noty-historyczne/rozporzadzenie-z-15-pazdziernika-1941-strategia-wymuszania-pasywnosci/>

Grupa 4.

Wyszukajcie informacje dotyczące programu „Zawołani po imieniu” i przedstawcie je na podstawie historii rodziny Ulmów.

<https://instytutpileckiego.pl/pl/zawolani-po-imieniu/upamietnieni/jozef-wiktoria-antoni-wladyslaw-barbara-franciszek-maria>

6. Prezentacje wyników pracy grupy. - 15 minut

7. Podsumowanie: - 25 minut

A. Usystematyzowanie pojęć: nietolerancja, nacjonalizm, mniejszości narodowe/etniczne, nazizm, faszyzm, rasizm, prawa obywatelskie. (ewentualnie sporządzenie notatki - notatka gotowa do wydruku i wklejenia do zeszytu - **Załącznik nr2**)

B. Dyskusja podsumowująca lekcję i refleksja nad przesłaniem Holokaustu dla dzisiejszych czasów.

- Czy dzisiaj zauważamy przejawy rasizmu, faszyzmu, ograniczania swobód obywatelskich?

- Czy powinniśmy się temu sprzeciwić?
- W jaki sposób możemy się temu przeciwstawiać?
- Jakie znacie legalne, pokojowe, formy protestu? (**Burza mózgów**)

(Tu chodzi o swobodne wypowiedzi uczniów) Protest, blokowanie treści w Internecie, marsze, wiece, (protesty kobiet, marsze LGBT) itd., listy do władz, petycje, zgłaszanie projektów ustaw, zbieranie podpisów - znają to chociażby z Kościoła - zbieranie podpisów w obronie życia poczętego, strajki nauczycieli - chodzi o analogię, że w różnych problemach można zastosować podobne formy.

8. Zakończenie lekcji. Odpowiedź na pytanie zawarte w temacie:
Dlaczego powinniśmy pamiętać o ofiarach Holokaustu?

Wypowiedzi uczniów. Zaprezentowanie książki na podstawie której powstał monodram. Polecenie jako wartościową lekturę.

Podaję przydatne linki do wyszukiwania informacji, aby uczniowie nie trafili na zbyt drastyczne zdjęcia i informacje.

Scenariusz przewidziałam na 2 jednostki lekcyjne, ale można ograniczyć go do 45 minut, (jeśli uczniowie nie wykazują się odpowiednią dojrzałością, nie przejawiają zainteresowania tematem, nie chcą brać udziału w dyskusji lub mają zbyt małą wiedzę o współczesnych konfliktach i zagrożeniach).

Załącznik nr 1

Grupa 3

Przedstawcie w jaki sposób eskalowało ograniczanie praw Żydom?

- Podaj przykłady ograniczeń nakładanych na ludność żydowską?
- W jaki sposób Niemcy traktowali własność prywatną, kulturową i religijną Żydów?
- Na czym polegała izolacja Żydów od innych nacji?
- Co to jest getto?
- Co to jest obóz koncentracyjny?
- Co to jest obóz zagłady?

Grupa 4

Wyszukajcie informacje dotyczące programu „Zawołani po imieniu” i przedstawcie je na podstawie historii rodziny Ulmów.

- Co groziło Polakom za pomoc niesioną Żydom?
- Na czym polegała ta pomoc?
- Na czym polegała „wina” rodziny Ulmów i jakie konsekwencje jej członkowie ponieśli za swoją działalność?
- Jaki cel ma stworzenie listy „Zawołani po imieniu”?

Załącznik nr 2

Źródło notatki - Wikipedia

NOTATKA

Nietolerancja - nietolerancja to postawa braku szacunku dla cudzych poglądów, praktyk i odmienności, przejawiająca się w niechęci do akceptowania zachowań różniących się od własnych. Jest to zjawisko społeczne, które wynika z lęku przed nieznanym, braku wiedzy, uprzedzeń oraz wpływu środowiska i mediów. Prowadzi do dyskryminacji, wykluczenia grup społecznych, a także konfliktów i napięć w społeczeństwie.

Nacjonalizm - przekonanie, że naród jest najwyższą wartością i najważniejszą formą społecznienia, z którego wynika określona postawa polityczna, gospodarcza czy społeczna. Nacjonalizm może, ale nie musi, wiązać się z takimi postawami jak etnocentryzm, patriotyzm czy megalomania narodowa. Według polskich definicji nacjonalizm jest ideologią zmierzającą do podporządkowania innych narodów własnemu narodowi. Nacjoniści żądają dla niego specjalnych przywilejów oraz wyolbrzymiają jego zalety.

Mniejszości narodowe/etniczne - grupy społeczne zamieszkujące państwo a identyfikujące się z innym narodem.

Nazizm - narodowy socjalizm, hitleryzm ideologia Narodowo - Socjalistycznej Niemieckiej Partii Robotników. Niemiecka, skrajna odmiana faszyzmu.

Faszyzm - doktryna polityczna powstała w okresie międzywojennym w Królestwie Włoch, sprzeciwiająca się demokracji parlamentarnej, głosząca kult państwa, silne przywództwo, terror państwowy i solidaryzm społeczny

Rasizm, dyskryminacja rasowa - zespół poglądów opartych na wyższości jednych ras nad drugimi. Przetwarzanie tych „wyższych” ras staje się wartością nadrzędną i z racji swej wyższości dążą do dominowania nad rasami „niższymi” Rasizm opiera się na przekonaniu, że różnice w wyglądzie ludzi niosą za sobą niezbywalne różnice osobowościowe i intelektualne.

Prawa obywatelskie - konstytucyjnie zagwarantowane prawa obywatela danego państwa, których celem jest ochrona jego interesów.

W odróżnieniu od praw człowieka, prawa obywatelskie są prawami o charakterze publicznym, pozostają bowiem w relacji między państwem a obywatelem. Najważniejsze z nich to prawo do pracy, prawo do nauki i prawa wyborcze.

Załącznik nr 2

Źródło notatki - Wikipedia

NOTATKA

Prawa człowieka - moralne zasady lub normy dotyczące pewnych standardów ludzkiego zachowania, które są regularnie chronione w prawie lokalnym i międzynarodowym, powszechnie rozumiane jako niezbywalne, podstawowe prawa, „do których osoba jest z natury uprawniona tylko dlatego, że jest istotą ludzką” i które są „nieodłączne dla wszystkich istot ludzkich”.

Prawa te mają charakter:

- **powszechny** - obowiązują na całym świecie i przysługują każdemu człowiekowi,
- **przyrodzony** - przysługują każdemu z samego faktu bycia człowiekiem,
- **niezbywalny** - nie można się ich zrzec,
- **nienaruszalny** - istnieją niezależnie od władzy i nie mogą być przez nią dowolnie regulowane,
- **naturalny** - obowiązują niezależnie od ich potwierdzenia przez władzę państwową,
- **niepodzielny** - wszystkie stanowią integralną i współzależną całość.

Prawo jednego człowieka kończy się tam, gdzie zaczyna się prawo innego człowieka.

„Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi pod względem swej godności i swych praw. Są oni obdarzeni rozumem i sumieniem oraz powinni postępować w stosunku do siebie wzajemnie w duchu braterstwa.”

Deklaracja Praw Człowieka

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

